

Usnesení

Krajský soud v Hradci Králové projednal v neveřejném zasedání konaném dne 26. března 2020 **stížnost navrhovatele Jiřího Wonky**, narozeného 8. 4. 1950 – bratra zemřelého obviněného Pavla Wonky, narozeného 23. 1. 1953, podanou proti usnesení Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 3. 3. 2020, číslo jednací 6 T 15/2020-397 (resp. sp. zn. 1 T 104/87), a rozhodl

takto:

Z podnětu stížnosti navrhovatele Jiřího Wonky – bratra zemřelého obviněného Pavla Wonky, se napadené usnesení podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. řádu **zrušuje a Okresnímu soudu v Hradci Králové se ukládá, aby o věci znovu jednal a rozhodl.**

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením rozhodl okresní soud tak, že podle § 283 písm. c) tr. řádu za použití § 286 odst. 2 tr. řádu se zamítá návrh bratra obviněného Jiřího Wonky na povolení obnovy řízení, vedeného u Okresního soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 1 T 104/87.
2. Proti tomuto usnesení podal včasnou stížnost právě navrhovatel ve věci, tj. pan Jiří Wonka. Z první části odůvodnění opravného prostředku je zřejmé, že navrhovatel usiloval ve věci o obnovu řízení ve prospěch svého zemřelého bratra Pavla. Jestliže návrh směřoval k povolení obnovy ve prospěch obviněného, ale okresní soud rozhodoval podle kritérií pro posouzení v neprospěch obviněného (§ 283 písm. c/ tr. řádu, § 279 tr. řádu), pak tento soud zjevně aplikoval ustanovení, nemající k návrhu žádný vztah. Nyní jde o to, zda existuje nově zjištěná skutečnost, která by mohla vést k obnově řízení. V tomto směru byly navrženy k důkazu spisy Okresního soudu v Náchodě sp. zn. 3 T 688/82 a 3 T 280/91 (poznámka krajského soudu: správně se jedná o prvou sp.zn. tohoto soudu 3 T 688/83, s tím, že ve skutečnosti se jedná o jediný spis dvou spisových značek), a Městského soudu v Praze sp. zn. 1 T 5/87 a s tím spojených dvou spisů rehabilitačních. Těmito spisy se okresní soud nezabýval.
3. V další části své argumentace se navrhovatel (dále také „stěžovatel“), vypořádává s procesní problematikou postupu podle § 11 odst. 1 písm. a), b) tr. řádu z hlediska legitimity k podání návrhu na pokračování v řízení; mj. je dále uvedeno, že usnesení stejného okresního soudu ze dne 5. 2. 1988, sp. zn. 1 T 104/87, jednoznačně konstatuje vinu Pavla Wonky ve věcech Okresního soudu Náchod sp. zn. 3 T 688/83 a Městského soudu v Praze sp. zn. 1 T 5/87. A právě pozdější zrušení těchto nezákonných rozsudků zakládá důvod k povolení obnovy řízení ve věci Okresního soudu v Hradci Králové sp. zn. 1 T 104/87. Stížnostní soud by tedy měl napadené usnesení zrušit, a stěžovatelově návrhu vyhovět.
4. Stížnostní argumentace navrhovatele byla následně doplněna ještě jedním podáním, včetně přílohy, v němž ten poukazuje na podobné řízení o povolení obnovy, které vede u Okresního soudu v Trutnově věci tamního soudu sp. zn. 2 T 41/88. V této věci sice tento okresní soud návrh na povolení obnovy také zamítl, toto usnesení zrušil níže podepsaný krajský soud svým usnesením ze dne 26. 2. 2020, sp. zn. 12 To 46/2020.

5. Z podnětu takto podaného řádného opravného prostředku přezkoumal krajský (stížnostní) soud podle § 147 odst. 1 tr. řádu správnost výroku napadeného usnesení, jakož i předcházející řízení, a dospěl k závěru, že podaná stížnost je důvodná.
6. Se stěžovatelem třeba být zajedno v tom, že soud prvního stupně si řádně neujasnil povahu jeho návrhu na č. l. 387 spisu; každé podání je třeba hodnotit podle svého obsahu. Ve smyslu řádně vyhodnoceného podání stěžovatele na č. l. 387 spisu, podle § 59 odst. 1 tr. řádu, měl být tento návrh posouzen jako návrh stěžovatele – bratra zemřelého obviněného Pavla Wonky, na povolení obnovy řízení ve věci Okresního soudu v Hradci Králové sp. zn. 1 T 104/87, a to návrh podaný ve prospěch tohoto obviněného podle § 280 odst. 3 tr. řádu.
7. O takto správně pojatém návrhu měl ale okresní soud konat veřejné zasedání ve smyslu § 286 odst. 1 tr. řádu. Již z tohoto základního procesního důvodu nemohlo napadené usnesení obstát, vydal-li jej nalézací soud v neveřejném zasedání; okresní soud takto postupoval v mezích § 286 odst. 2 tr. řádu, s poukazem na § 283 písm. c) tr. řádu zřejmě proto, že se (nesprávně) domníval, že návrh stěžovatele je podán v neprospěch obviněného, což ustanovení § 279 tr. řádu vylučuje.
8. Se stěžovatelem je třeba souhlasit i v tom, že pokud by ve věci bylo konáno správně veřejné zasedání, v jeho intencích měly být mj. provedeny důkazy spisovým materiálem, tzn. spisem Okresního soudu v Hradci Králové sp. zn. 1 T 104/87, Okresního soudu v Náchodě sp. zn. 3 T 688/83 (resp. později sp. zn. 3 T 280/91), a Městského soudu v Praze sp. zn. 1 T 5/87, včetně na to navazujících jeho rehabilitačních spisů zn. Rt 13/90 a Rt 467/90 (posledně uvedené spisy jsou v elektronické kopii podle zprávy Národního archivu).
9. Krajský soud z obsahu přílohově vedeného spisu Okresního soudu v Hradci Králové sp. zn. 1 T 104/87 zjistil, že pravomocným usnesením tohoto soudu ze dne 5. 2. 1988, č. j. 1 T 104/87-372, bylo skutečně podle § 172 odst. 2 písm. a) tr. řádu (tzv. pro neúčelnost), zastaveno trestní stíhání obviněného Pavla Wonky pro zde blíže popsané trestné činy podle tr. zákona č. 140/1961 Sb., a to s poukazem na dřívější pravomocná odsouzení tohoto obviněného ve věci Městského soudu v Praze sp. zn. 1 T 5/87, a Okresního soudu v Náchodě sp. zn. 3 T 688/83. V odůvodnění tohoto usnesení Okresní soud v Hradci Králové jen velmi stručně konstatoval, že „...Soud proto dospěl k závěru, že trest, k němuž může stíhání vést, je zcela bez významu vedletrestu, který pro jiný čin byl obžalovanému již uložen...“ (poznámka stížnostního soudu: citovaný text je převzat i s písáckou chybou, spočívající v absenci mezery mezi dvěma slovy).
10. Z již zmíněné elektronické kopie spisů Městského soudu v Praze sp. zn. 1 T 5/87 (potažmo sp. zn. Rt 13/90 a Rt 467/90), vedené na CD nosiči, bylo zjištěno, že odsuzující rozsudek ve věci tohoto soudu sp. zn. 1 T 5/87, byl podroben následně dvěma následně realizovaným rehabilitačním řízením pod sp. zn. Rt 13/90 a Rt 467/90 s tím finálním výsledkem, že rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 29. 4. 1991, sp. zn. Rt 467/90, byl obviněný Pavel Wonka podle § 226 písm. b) tr. řádu obžaloby zproštěn.
11. Z přílohově vedeného spisu Okresního soudu v Náchodě, sp. zn. 3 T 688/83, později sp. zn. 3 T 280/91, krajský soud zjistil, že Nejvyšší soud ČR konstatoval svým usnesením ze dne 9. 7. 1991 pod sp. zn. 5 Tz 50/91 porušení zákona v neprospěch obviněného Pavla Wonky, zrušil zde vyjmenovaná rozhodnutí, a sám rozhodl tak, že jednak zastavil jeho trestní stíhání pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b) tr. zák. podle § 11 odst. 1 písm. a) tr. řádu, jednak jej podle § 226 písm. b) tr. řádu zprostil pro další skutky obžaloby.

12. K argumentaci soudu prvního stupně obsažené v odůvodnění přezkoumávaného usnesení, že pokračování v trestním stíhání podle § 11 odst. 4 tr. řádu je podmíněno jen osobním prohlášením obviněného (které nemůže být skutečně), krajský soud na tomto místě odůvodnění svého kasačního rozhodnutí uvádí, že za zemřelého obviněného tak může učinit jeho obhájce, jak se tomu stalo ve věci Okresního soudu v Náchodě sp. zn. 3 T 688/83; po výše označeném procesním postupu Nejvyššího soudu ČR v řízení o stížnosti pro porušení zákona, totiž za zemřelého obviněného Pavla Wonku požádal o pokračování v tomto řízení jeho tehdejší obhájce JUDr. Vladimír Kozelka (č. l. 685 spisu náchodského okresního soudu). Tento procesně způsobilý návrh obhájce zemřelého obviněného měl posléze za následek vydání pravomocného zprošťujícího rozsudku Okresním soudem v Náchodě dne 17. 8. 1992 pod č. j. 3 T 280/91-714 pokud se jedná o tu část jednání, ohledně něhož Nejvyšší soud ČR jeho trestní stíhání původně zastavil.
13. Shrne-li tedy stížnostní soud výše uvedené, v současné době je stav věci takový, že obě odsouzení obviněného Pavla Wonky, tj. věc Městského soudu v Praze sp. zn. 1 T 5/87 a Okresního soudu v Náchodě sp. zn. 3 T 688/83 (3 T 280/91), jako podklad pro zastavení jeho trestního stíhání, tzv. pro neúčelnost podle § 172 odst. 2 písm. a) tr. řádu, ve věci Okresního soudu v Hradci Králové sp. zn. 1 T 104/87 sloužit již nemohou. To, že oba odsuzující rozsudky, v prvním případě Městského soudu v Praze sp. zn. 1 T 5/87 v rehabilitačním řízení, a v případě druhém Okresního soudu v Náchodě sp. zn. 3 T 688/83 (3 T 280/91) v řízení o stížnosti pro porušení zákona (a řízení následném před tímto okresním soudem), byly zcela zrušeny, je třeba považovat nyní za novou skutečnost, dříve neznámou, ve smyslu § 278 odst. 2 tr. řádu (a to případně i analogicky).
14. Stěžovatel přílehavě poznamenal v další části své argumentace, že o identicky podaném návrhu na povolení obnovy bylo z jeho iniciativy vedeno řízení u Okresního soudu v Trutnově pod sp. zn. 2 T 41/88, kdy původně zamítavé usnesení tohoto okresního soudu ze dne 16. 1. 2020, č. j. 2 T 41/88-49, zrušil ke stížnostem stěžovatele a státního zástupce, níže podepsaný krajský soud svým usnesením ze dne 26. 2. 2020, sp. zn. 12 To 46/2020 (viz č. l. 402-404 tohoto spisu).
15. I ve věci zemřelého obviněného Pavla Wonky, vedené u **Okresního soudu v Trutnově** pod sp. zn. 2 T 41/88, se totiž návrh na povolení obnovy řízení v jeho prospěch týkal toho postupu, že tento okresní soud – totožně jako v nynější věci – tzv. pro neúčelnost svým usnesením ze dne 4. 3. 1988 sp. zn. 2 T 41/88 zastavil trestní stíhání obviněného, když oporou v tomto procesním postupu tohoto okresního soudu bylo rovněž odsouzení obviněného v jeho předchozí trestní věci, vedené před Městským soudem v Praze pod sp. zn. 1 T 5/87.
16. Krajský soud ve svém (rovněž kasačním) rozhodnutí ze dne 26. 2. 2020, sp. zn. 12 To 46/2020, tudíž i zde zaujal jednoznačný právní názor, že za *novou skutečnost*, z hlediska povolení obnovy, je třeba pokládat zrušení odsuzujícího rozsudku Městského soudu v Praze pod sp. zn. 1 T 5/87, když právě toto odsouzení bylo důvodem k zastavení stíhání pro neúčelnost (viz odstavec 8. odůvodnění tohoto usnesení krajského soudu, č. l. 404). Taková nová skutečnost ale existuje i v další věci obviněného, o niž nyní jde, a která je předmětem aktuálního přezkumného řízení u krajského soudu v senátě 10To.
17. Z hlediska úvahy o povolení obnovy řízení ve prospěch zemřelého obviněného Pavla Wonky – a s tím spojeného následného postupu ve věci, (což platí pro jeho věc jak v tomto řízení, jehož se nynější stížnostní řízení týká, tak i pro věc před trutnovským soudem), pak platí ten závěr krajského soudu z usnesení sp. zn. 12 To 46/2020, plně aplikovatelný i nyní: obdobně jak jsou z hlediska příznivosti pro obviněného obecně konstruovány zprošťující důvody

podle § 226 písm. a) až e) tr. řádu, jsou konstruovány z tohoto hlediska i důvody zastavení trestního stíhání od důvodu nejpříznivějšího, že se nestal skutek, pro který se stíhání vede (§ 172 odst. 1 písm. a/ tr. řádu), až po ten nejméně příznivý, totiž podle § 172 odst. 2 písm. c) tr. řádu.

18. Ze všech shora uvedených důvodů proto nemohlo napadené usnesení ve stížnostním řízení obstát a muselo být ke stěžovatelově řádnému opravnému prostředku zrušeno.
19. V dalším řízení okresní soud opětovně posoudí, a to ve veřejném zasedání, důvodnost návrhu stěžovatele, s tím, že bude dbát právního názoru, vymezeného výše.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Hradec Králové 26. března 2020

JUDr. Zdeněk Korf, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Zdeňka Hodková.